

PRODUKTIVITETSKOMMISJONEN

En offentlig kommisjon oppnevnt av Regjeringen for å fremme forslag som kan styrke produktivitet og vekstevne i norsk økonomi.

Produktivitetskommissjonen

Jørn Rattsø

Produktivitetskommisjonen skal:

- Kartlegge og analysere årsaker til den svakere produktivitsutviklingen siden 2005
- Fremme konkrete forslag som kan styrke produktiviteten og vekstevnen i norsk økonomi

Hva er produktivitet?

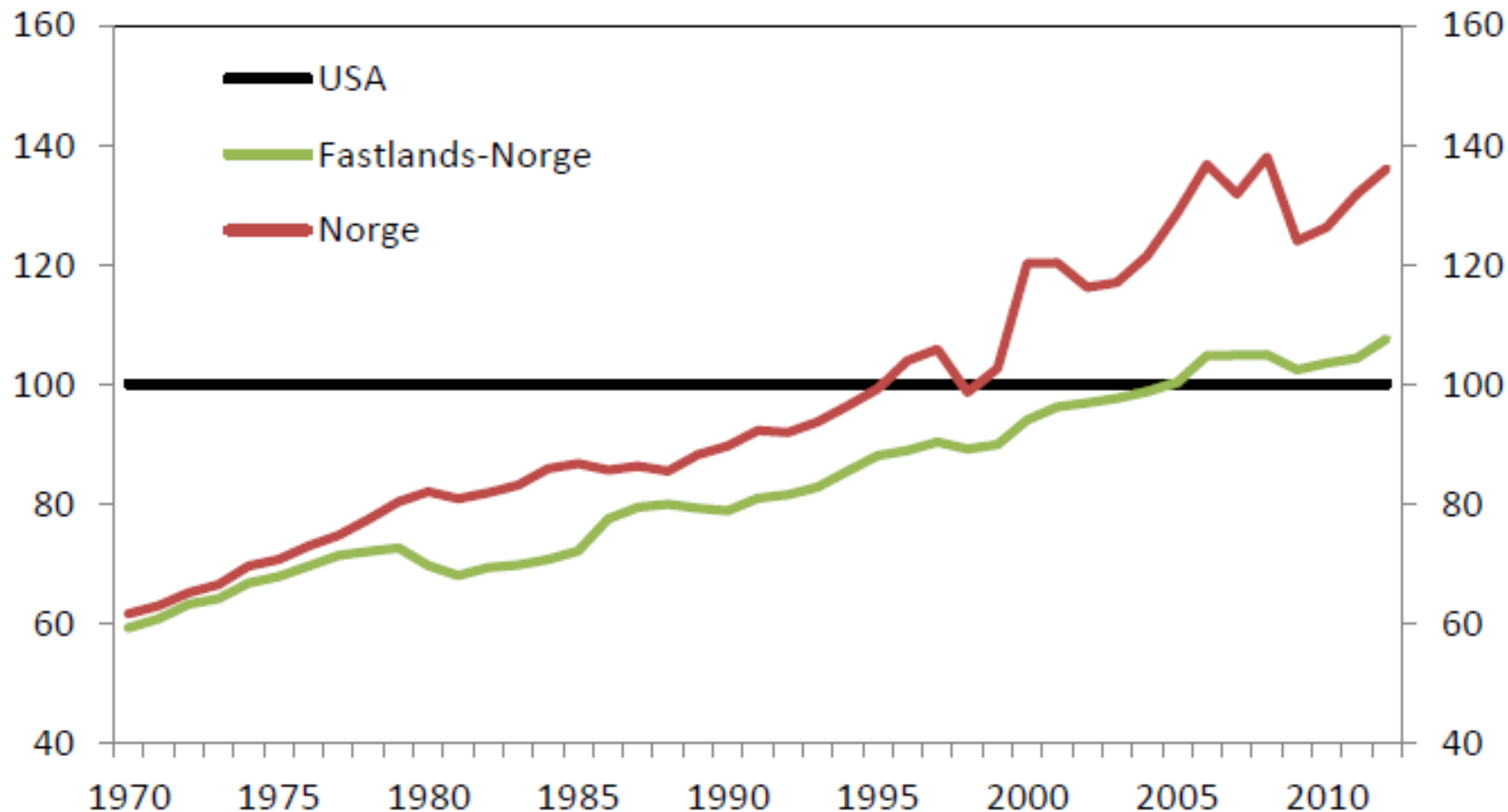
$$\text{produktivitet} = \frac{\text{produksjon}}{\text{ressursinnsats}}$$

- Vi bruker i denne framleggelsen bruttoprodukt (BNP) per timeverk

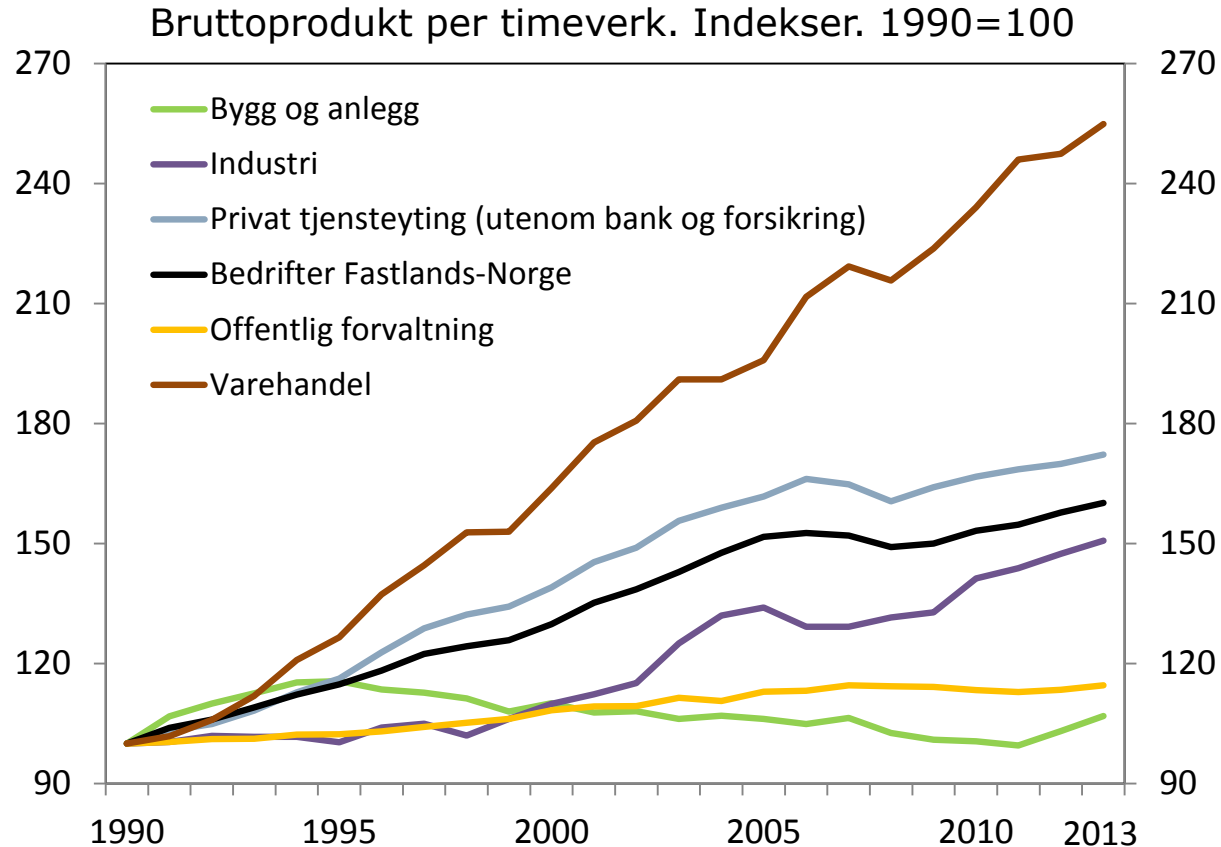
Utfordringer:

- Kvalitet vanskelig å tallfeste
- Særlig krevende i offentlig sektor

Norsk produktivitet sakker ikke akterut

Stor variasjon mellom næringer

Kilde: Statistisk sentralbyrå

Produktivitetsutfordringer

- Vil bytteforholdsgevinstene fortsette?
- Oljevirkosomheten har drevet vekst og produktivitet, mindre vekststimulans framover
- Tilsvarende vekst i offentlig sektor – framtidig finansiering, velferd, arbeidskraftbehov
- Demografi – arbeidsstyrken vs. resten av befolkningen skifter nedover

Produktivitetsvekst I: Humankapitalen

- Høyere utdanning – hvor god er kunnskapsproduksjonen, bekymring for insentiver til kvantitet, institusjonsstruktur, 'grade inflation'
- Mange høyutdannede i offentlig sektor, få i privat tjenesteyting
- Hvordan fungerer forsknings-/innovasjons-systemet – lite gjennombruddsforskning, FoU i næringslivet, immaterielle investeringer, innovasjon

Produktivitetsvekst II: Konkurransen og regulering

- Næringsstrukturproblem ift produktivitetsvekst, politikk som konserverer næringsstruktur og hemmer omstilling
- Mangelfull konkurranse og press for innovasjoner og omstillinger i deler av privat tjenesteyting
- Reguleringer er ikke vurdert opp mot produktivitetsutvikling, eks. byggesektoren, energi, oljevirksomhet
- Arbeidsmarkedsreguleringer påvirker mobilitet og omstillingsevne

Produktivitetsvekst III: Internasjonalisering

- Råvareorientert næringsstruktur med liten 'complexity' begrenser gevinsten av internasjonalisering
- For mye innsats for egen innovasjon, for lite rettet mot adopsjon/ læring?
- Begrenset internasjonal konkurranse i innenlandsk tjenesteyting, reguleringer som skjermer mot konkurranse, standardisering, offentlige innkjøp
- Begrenset åpenhet for utenlandske bedrifter og utenlandsk arbeidskraft

Ineffektivitet privat sektor I: Markedsimperfeksjoner

- Innenlandske skjermede markeder; advokater, medierådgivere, meglere, kraftbransjen, konsulentselskaper, revisorer; finansmarked?
- Konkurranseregulerende avtaler, konkurranselovgivning, Konkurransetilsynet

Ineffektivitet privat sektor II: Offentlig politikk

- Reguleringer for gode formål som ikke vurderer konkurranse, ekskludering (autorisasjon), krevende planprosesser, standarder på høyt kvalitetsnivå
- Næringsstøtte, eks. papiraviser, landbruket, nettolønnsordning
- Skattesystem, bedriftsbeskatning, formuesbeskatning og formuesallokering (bolig)
- Infrastruktur, vei og jernbane som konkurranseulempe

Ineffektivitet offentlig sektor I: Styring og insentiv

- Fungerer fornyelse av forvaltningsmodellen?
Delegering, bestiller/utfører, målstyring, resultatindikatorer, tilsyn
- Insentiver: budsjettprosess, finansierings-system, lønnssystem
- Selskapsmodellen, svakt eierskap og kostnadsøkning/lønnsøkning?
- Konkurransenutsetting og offentlig-privat samarbeid (OPS)
- Produksjonen i utdanningssystem og helsesektor

Ineffektivitet offentlig sektor II: Prioritering og styring

- Betydningen av målkonflikter – f.eks. effektivitet vs. regionalpolitikk
- Samferdselsinvesteringer, hva er produktivitetseffekten?
- Strukturproblem for offentlige institusjoner?
- Kommunesektoren – kommunestruktur og statlig overstyring
- Urbaniseringsgevinster begrenses av oppsplittet kommunestruktur i byregioner og generalistkommunemodellen

Invitasjon til innspill

- Seminar om produktivitet i privat sektor i mai 2014
- Seminar om produktivitet i offentlig sektor i juni eller august 2014
- Nettside: <http://produktivitetskommisjonen.no/>

Produktivitetskommisjonens sammensetning

- Professor Jørn Rattsø (utvalgsleder), Trondheim
- Direktør Marianne Andreassen, Oslo
- Ambassadør Tore Eriksen, Oslo
- Styreleder og selvstendig næringsdrivende Siri Beate Hatlen, Bærum
- Forretningsfører Hans Olav Karde, Tromsø
- Seksjonsleder Anne May Mauritzen, Stavern
- Konkurransedirektør Christine Benedichte Meyer, Bergen
- Professor Kjell Gunnar Salvanes, Bergen
- Direktør Simen Vier Simensen, Oslo
- Professor Peter Birch Sørensen, Danmark

Produktivitetskommissjonens mandat

- Kartlegge og analysere årsaker til svakere produktivitetsvekst
- Fremme konkrete forslag som kan styrke produktivitet og vekstevne i norsk økonomi
- Løpende å komme med anbefalinger og forslag til tiltak
- Samfunnsøkonomisk funderte anbefalinger
- Arbeid basert på det nyeste innenfor internasjonalt arbeid

Produktivitetskommisjonens mandat forts.

- Fase 1: innledende rapport (tidlig i 2015)
 - Vurdere produktivitetsutviklingen
 - Identifisere årsaker
 - Identifisere områder med særlige utfordringer og evt. områder der Norge er særlig langt framme
- Fase 2: hovedrapport (ett år senere)
 - Konsentrere seg om et utvalg av problemstillinger
 - Gi spesifikke anbefalinger til tiltak som kan øke produktiviteten på de områdene som studeres
- Trekke på erfaringer fra produktivitetskommisjoner i andre land, samt internasjonale studier av vekstevne
- Åpen drøfting av problemstillinger og foreløpige resultater fra arbeidet, herunder seminarer og møter

PRODUKTIVITETSKOMMISJONEN

En offentlig kommisjon oppnevnt av Regjeringen for å fremme forslag som kan styrke produktivitet og vekstevne i norsk økonomi.

REGJERINGEN.NO PERSONVERN

[Hjem](#) [Mandat](#) [Medlemmer](#) [Om kommisjonen](#) [Kontakt oss](#) [Mer om produktivitet](#)

Produktivitetskommisjonen er nedsatt!

På lang sikt bestemmes velferden i Norge først og fremst av utviklingen i vekstevnen i fastlandsøkonomien. Vekstevnen avhenger særlig av arbeidsinnsats og produktivitetsutvikling. Vår evne til å utvikle og anvende kompetanse og resultater fra forskning, utviklingsarbeid og nyskaping står dermed sentralt.

For å kartlegge og analysere årsakene til svakere produktivitetsutvikling de siste årene nedsatte Kongen i statsråd den 7. februar 2014 en produktivitetskommisjon. Kommisjonens hovedoppgave er å gi konkrete råd til hvordan produktiviteten kan økes.

- [Pressemelding om Produktivitetskommisjonen](#)
- [Kronikk om Produktivitetskommisjonen](#)

Produktivitetskommisjonen ønsker å motta innspill på de områdene som er nevnt i mandatet.

OM NETTSIDEN

På denne nettsiden kan du lese om produktivitetskommisjonen.

Har du tips til hva kommisjonen bør se på, eventuelt områder innenfor offentlig eller privat sektor det er forbedringspotensiale, effektiviseringsgevinster eller produktivitetspotensiale, er du velkommen til å sende oss dine forslag.

[Gi innspill her](#)

Vi vil lese alle innspill nøye, men vil ikke kunne besvare enkeltinnlegg.

Takk for ditt bidrag.

SISTE INNSPILL

- Aksel L. Andreassen til [Les innspill](#)
- Arne Gunnar Habbestad til [Les innspill](#)
- Scott Johansen til [Les innspill](#)
- Petter Benestad til [Les innspill](#)
- Peter Oscar-Andersen til [Les innspill](#)

[Les alle innspill](#)

<http://produktivitetskommisjonen.no/>

The image features a solid blue background. In the lower half, there are several decorative lines: a solid white line that curves from the left towards the center, a dotted white line that curves from the left towards the right, a solid light blue line that curves from the center towards the right, and a solid brown line that curves from the left towards the right. The overall aesthetic is clean and modern.